Melinda ja Varastokirjasto

Melinda 10 vuotta –juhlawebinaari 30.11.2022

Johanna Vesterinen & Sirpa Janhonen

Varastokirjaston tehtävät

- Varastokirjasto on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtakunnallinen kirjasto, joka palvelee maamme tieteellisiä, yleisiä ja muita kirjastoja.

- Varastokirjaston tehtävä on vastaanottaa ja säilyttää suomalaisista kirjastoista siirrettävää aineistoa sekä asettaa se tarvitsijoiden käyttöön.

- Laki Varastokirjastosta 1078/1988, Asetus Varastokirjastosta 94/1992

Varastokirjaston kokoelma

- Ensisijaisesti painetun aineiston kokoelma
- Muodostuu kirjastojen poistoista, ei omaa hankintaa
- Hybridi: käyttö ja säilytyskokoelma
- Karttuu n. 1,5 hkm/v
- Tällä hetkellä aineistoa n. 104 hkm

Melinda ja Varastokirjasto

- Varastokirjasto aloitti heti Melindan edeltäjän Lindan perustamisen jälkeen kuvailun suoraan yhteistietokantaan (2008)
- Kuvailutyö tehdään Melindassa -> tietueet siirtyvät Vaari-Kohaan, jossa tehdään pääasiassa vain nide- ja varastotietueita
- Replikoinnin toimintavarmuus on tärkeä
- Melinda on keskeinen työväline kaikille kuvailutyötä tekeville = n. 10 henkilöä
- VK ainoa omistava kirjasto Melindan emotietueista - yli 10 %

Laajeneva Melinda ja Varastokirjasto

- Tietueiden poiminta suoraan Melindasta on pääosin lisääntynyt ja nopeuttanut aineiston kuvailua

- Fennican ja Violan sekä yleisten kirjastojen mukaantulo Melindaan on lisännyt poimintaa

Tietoa luetteloiduista tietueista

	2019	2020	2021
VK luetteloimat tietueet	46 829	59 727	64 871
Melindaan uusia tietueita	13 939	14 058	24 874
% -osuus Melindassa uusista tietueista	31 %	27 %	40 %

VK kuvailu primäärinä

- Tehdään lähes kirjastotasolla 4

  -> johtuen aineiston määrästä ja kirjosta aivan kaikessa ei päästä tälle tasolle, esim. sarjamerkintöjen osalta

- Asiasanoitusta ja luokitusta ei käytetä

VK kuvailu poimintana

- BookWhere –ohjelman tarjoamista tietokannoista käytössä yleisimmin Libris, Library of Congess, GBV ja vaihtelevasti eri maiden kansalliskirjastot

- BookWhere-poimitut tietueet poimitaan mahdollisimman täydellisinä

- Tietuetta tallennettaessa virheilmoituksen antavat kentät joko poistetaan tai korjataan

VK kuvailu poimintana

- Melinda-poimitut luetaan, korjataan kirjoitusvirheet ja esim. indikaattorivirheet, lisäksi vanhoja tietueita rikastetaan esim. kustantajatietojen puuttuessa

- Ns. hybriditietueita hyödynnetään

- Vain pääsanaa muutettaessa tietue muutetaan RDA-sääntöjen mukaiseksi

Primääri, BookWhere- ja Melinda-poiminta

	2019	2020	2021
Primääriluetteloidut tietueet	9 %	11 %	23,5 %
BookWhere poimitut	22 %	15 %	16,3 %
Melinda-poiminta	69 %	73 %	60,2 %

VK kuvailu

- Tietue poimitaan Melindasta aina kun mahdollista

- Melinda-poiminta - BookWhere-poiminta - primääriluetteloinnin vaihtelee

  -> VK ottaa vastaan aineistoa kaikilta kirjastosektoreilta, yritysten tietopalveluista, jonkun verran myös yksityisiltä

- Musiikin kuvailun aloittaminen on lisännyt primääriluetteloinnin

VK kuvailu

- VK ja ministeriö ovat sopineet tulostavoitteesta: aineisto tulee käsitellä lainattavaksi kuuden kuukauden sisällä sen saapumisesta
- Aineistoa otetaan vastaan vuosittain n. 2,5 hkm
- Kuvailun oltava tuloksellista laatua unohtamatta

A3 1991
00019-
00101
A3 1992
00001-
00048
1993

MCNAB
MÖRK VINTER
Pattern Recognition and Image Analysis
Bacteria-Host Cell Interac
Pattern Recognition and Image Analysis
Pattern Recognition and Image Analysis
Molecular and Biomolecular Electronics
MARI I DENNA LJUVA JUNGSTEDTSOMMARTID
DORIS LESSING EN FLÄKT AV STORM
Applications of Fuzzy Sets Theory
SECOND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON POLYMER ELECTROLYTES
WRITER'S GUIDE AND INDEX TO
The principles of electrochemistry
Problems for Molecular Biology
MOLECULAR CLONING AND GENE REGULATION IN BACILLI
JUHANA PETTERSSON
SOKERI SAMURAI
into
TAKAISIN KARJALAAN LASSI RÄMÖ
PAULA HAVASTE Kalme kääkyä
KIUSAN HENKI
SATU GRÖNROOS LUMEN SYLI
41057-41115
41116-41156

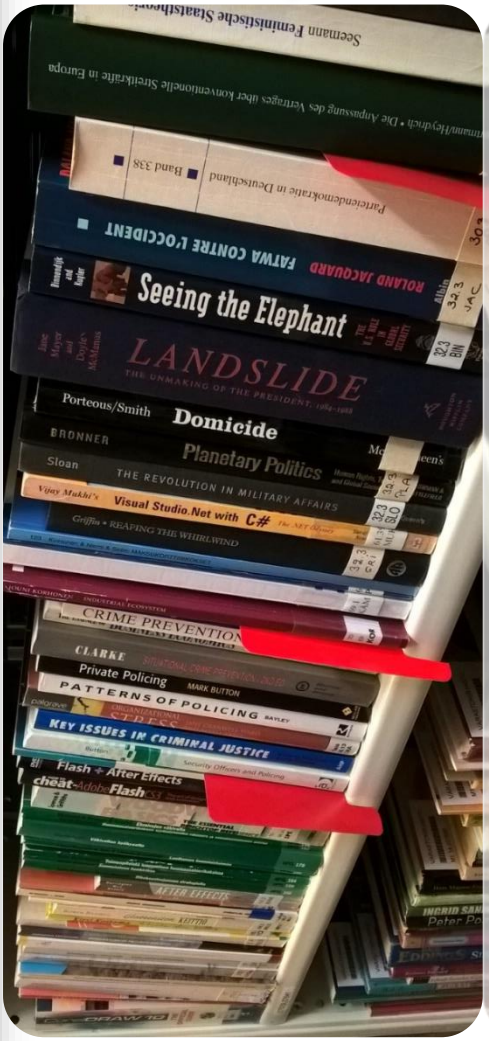
Seeing the Elephant
ROLAND JACQUARD
FATWA CONTRE L'OCCIDENT
LANDSLIDE
Domicide
Planetary Politics
THE REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS
Visual Studio.Net with C#
CRIME PREVENTION
Private Policing
PATTERNS OF POLICING
KEY ISSUES IN CRIMINAL JUSTICE
Flash + After Effects

Odotuksia Melindan uudistumisesta

- Tietueet pitäisi nähdä myös MARC 21-muodossa, kaikki järjestelmät eivät tue BIBFRAMEa
- Replikoituminen paikalliskantaan oltava sujuvaa
- Kohdennettua koulutusta riittävästi ja riittävän ajoissa
- Muutoksessa huomioitava liittyvät asiat mm. sääntömuutokset, kirjastojärjestelmien muutokset/päivitykset

Odotuksia Melindan uudistumisesta

- Poimintamahdollisuus suoraan ainakin muutamasta keskeisestä tietokannasta, esim. Libris ja Library of Congress

- Omistajuuden massasiirto VK:n kokoelmaan vähentäisi päällekkäistä työtä kirjastoissa ja nopeuttaisi aineiston saatavuutta

- Takautuvan luetteloinnin oltava sujuvaa -> kaikkea ei ehdi/voi muuttaa viimeisimpien kuvailuohjeiden mukaiseksi

Varastokirjaston terveisiä tiedontuottajille

- Kuvailusääntöjen ja KUMEAn ohjeistusten mukainen kuvailu on hyvä pohja tietueiden uudelleen käytölle

- Tietueiden yhdistäminen/tuplien poistaminen
  -> VK tekee vain pyynnöstä

- Merge-työkalun käytössä huolellisuus tärkeää!

- Vanhat suuraakkosin olevat tietueet -> omistava kirjasto voisi muuttaa/korjata tietueen

VARASTO-KIRJASTO

DEPÅBIBLIOTEKET

NATIONAL REPOSITORY LIBRARY

Yleiset yhteydenotot:
varkirja@nrl.fi

Johanna Vesterinen
johanna.vesterinen@nrl.fi

Sirpa Janhonen
sirpa.janhonen@nrl.fi